

Index

Ταυτισμένος με τα Χανιά, ο Craxton έζησε εκεί μεγάλο μέρος της ζωής του και δημιούργησε ένα σημαντικό κομμάτι του έργου του.

Χανιά: Η επιστροφή του John Craxton

ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΧΑΝΙΩΝ ΜΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΓΛΟ «ΚΡΗΤΙΚΟ»

Αυτή την εβδομάδα συμπληρώνεται ένας αιώνας από τη γέννηση του ζωγράφου **John Craxton**. Και σήμερα εγκαινιάζεται στη **Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων** η έκθεση-αφιέρωμα στη ζωή και το έργο του. Πρόκειται για την περιοδεύουσα έκθεση «**John Craxton: Μια ελληνική ψυχή**», η οποία μετά το ντεμπούτο της στο **Μουσείο Μπενάκη**, όπου σε πέντε μήνες (Απρίλιο-Σεπτέμβριο) υποδέχτηκε περισσότερους από 25.000 επισκέπτες, εμπλουτισμένη τώρα, ετοιμάζεται να καλωσορίσει το κοινό της δεύτερης πατρίδας του Βρετανού καλλιτέχνη, της Κρήτης, και ιδιαίτερως των Χανίων. Η ανανεωμένη έκδοσή της έκθεσης στη Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων περιλαμβάνει συνολικά περί τους 100 πίνακες, σχέδια, εκτυπώσεις, φωτογραφίες και αντικείμενα κυρίως από το **Craxton Estate**, αλλά και 20 έργα, τα οποία παραχώρησαν φίλοι του καλλιτέχνη που ζουν στα Χανιά.

Η ταπισερί «**Τοπίο με στοιχεία της φύσης**», καμωμένη με νήματα 500 διαφορετικών χρωμάτων, την οποία ο Craxton είχε σχεδιάσει όταν κατά τη διάρκεια της Δικτατορίας αναγκάστηκε να φύγει από την Ελλάδα, θα κατέ-

χει, όπως και στο Μουσείο Μπενάκη, κεντρικό ρόλο στην έκθεση, καθώς αποτίνει φόρο τιμής στην κρητική υφαντουργία. Αξίζει να σημειωθεί πως είναι η πρώτη φορά που ταξιδεύει εκτός του τόπου δημιουργίας της, του Εδιμβούργου, για χάρη της συγκεκριμένης περιοδικής έκθεσης. Εξίσου, ωστόσο, θα προσελκύσει το ενδιαφέρον των επισκεπτών και η αναδημιουργία του εργαστηρίου του Craxton εντός της Δημοτικής Πινακοθήκης. Ένα επίσης απρόσμενο έκθεμα θα είναι και η μοτοσυκλέτα εποχής που αποτέλεσε ακώριστο σύντροφο του δημιουργού στα ταξίδια και τις εξερευνήσεις του στα Λευκά Όρη. Την επιμέλεια της έκθεσης έχει ο φίλος και βιογράφος του καλλιτέχνη **Ian Collins** – του οποίου το ευπώλητο βιβλίο «**John Craxton: A Life of Gifts**» (στα ελληνικά από τις εκδόσεις **Πατάκη**) κέρδισε το βραβείο **Runciman 2022**.

Γεννημένος στο Λονδίνο, σε μια μεγάλη, μουσικόφιλη και μποέμ οικογένεια, ο John Craxton ήθελε μόνο να σχεδιάζει και να ζωγραφίζει. Από μικρός, εμπνεόμενος από τη μυθολογία και τα αρχαιολογικά ευρήματα, λαχταρούσε να ζήσει και να εργαστεί στην Ελλάδα. Από την ηλι-

κία των 19 ετών, μεσουντος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, μοιραζόταν το ίδιο εργαστήριο με τον καλό του φίλο **Λούσιαν Φρόιντ**, ενώ με την πρώτη ευκαιρία που το δόθηκε –τον Μάιο του 1946– εγκαταστάθηκε αρχικά στον **Πόρο**. Μέ-

χρι τον θάνατό του, τον Νοέμβριο του 2009, σχεδόν όλη η τέχνη του είχε ως επίκεντρο τη ζωή, το φως και τα τοπία της Ελλάδας. Ταξίδεψε πολύ σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια και τη δεκαετία του 1950 πέρασε μεγάλα διαστήματα στην Ύδρα, στο αρχοντικό του Έλληνα φίλου του ζωγράφου **Νίκου Χατζηκυριάκου-Γκίκα**. Την Κρήτη, ωστόσο, τη λάτρεψε από την πρώτη στιγμή που πάτησε το χώμα της, το 1947. Το καλοκαίρι του 1960 ο Craxton μετακόμισε σε ένα ερειπωμένο σπίτι στο λιμάνι των Χανίων. Εξαιρετικός πορτραίτας και τοπιογράφος, αλλά και ταυτόχρονα κοσμοπολίτης νομάς, μπορούσε τη μία στιγμή να συναναστρέφεται με τους διάσημους φίλους του – ανάμεσα τους συγκαταλέγονται ο συγγραφέας **Πάτρικ Λη Φέρμφορ** και ο νομπελίστας ποιητής **Πώργος Σεφέρης**– και την άλλη με ταπεινούς ψαράδες, ναυτικούς και βοσκούς, με τους οποίους συνομιλούσε και αποτύπωνε στα έργα του θέλοντας να συλλάβει όσο βαθύτερα μπορούσε το αυθεντικό πνεύμα της Ελλάδας. Η έκθεση μετά την ολοκλήρωσή της στα Χανιά (31/1/2023) θα συνεχίσει το ταξίδι της στην Κωνσταντινούπολη και το Λονδίνο.